

Total No. of Printed Pages—11

3 SEM TDC GEGR (CBCS) GE 3 (A/B)

2 0 2 4

(Nov/Dec)

GEOGRAPHY

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3(A)

(Climate Change : Vulnerability and Adaptation)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : $1 \times 10 = 10$

Answer the following as directed :

(a) UNFCCC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The full form of UNFCCC is _____.

(Fill in the blank)

(2)

- (b) তলত দিয়া কোনবিধ গেছৰ গোলকীয় উষ্ণতাৰ বৃদ্ধিত সৰ্বাধিক অৱদান আছে?

Which of the following gases has the maximum contribution to global warming?

- (i) কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড
Carbon dioxide
(ii) মিথেন
Methane
(iii) প্ৰ'পেন
Propane
(iv) ইথেন
Ethane

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (c) NMSHE ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল _____ ।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The full form of NMSHE is _____.

(Fill in the blank)

- (d) পৃথিৱীৰ সেউজগৃহ গেছ নিৰ্গমন অৱদানৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ স্থান নৱম/দশম ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

India ranks the ninth/tenth position in the emission of greenhouse gas in the world.

(Choose the correct answer)

P25/381

(Continued)

(3)

- (e) মন্ট্ৰিয়েল প্ৰট'কলৰ লক্ষ্য হৈছে অ'জন ক্ষয়কাৰী পদাৰ্থৰ উৎপাদন হ্রাস কৰি অ'জন স্তৰক সুৰক্ষিত কৰা ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Montreal Protocol aims to protect ozone layer by reducing the production of ozone depleting substances.

(Write True or False)

- (f) জলবায়ু পৰিৱৰ্তন সন্দৰ্ভত পেৰিছৰ চুক্তিৰ লক্ষ্য হৈছে বিশ্বৰ উষ্ণতা বৃদ্ধি 2 ডিগ্ৰী চেলছিয়াছৰ তলত ৰখা ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Paris Agreement on Climate Change aims to keep the increase in global temperature below 2 degree Celsius.

(Write True or False)

- (g) কোনখন দেশ সেউজগৃহ গেছৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্বৰ সৰ্বাধিক বাৰ্ষিক অৱদান আগবঢ়াইছে?

Which country is the world's largest annual contributor to greenhouse gases?

- (i) চীন

China

- (ii) ভাৰত

India

- (iii) জাৰ্মানী

Germany

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

P25/381

(Turn Over)

- (h) _____ চনত ৰাষ্ট্ৰীয় সৌৰ অভিযান গঠন কৰা হৈছিল।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

National Solar Mission was formed in the year _____.

(Fill in the blank)

- (i) বিশ্ব জলবায়ু বিপদ সূচকাংকই দেশসমূহ চৰম বতৰৰ পৰিঘটনাৰ দ্বাৰা কিমান পৰিমাণে প্ৰভাৱিত হৈছে সেইটো চিনাক্ত কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Global Climate Risk Index identifies the extent to which countries have been affected by extreme weather events.

(Write True or False)

- (j) ভূতাপীয় শক্তি অনৰীকৰণযোগ্য শক্তিৰ উদাহৰণ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Geothermal energy is an example of non-renewable energy.

(Write True or False)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্ৰতিটো 120 শব্দৰ ভিতৰত) : $5 \times 2 = 10$

Write short notes on any two of the following
(within 120 words each) :

- (a) কাৰ্বন ফুটপ্ৰিন্ট

Carbon footprint

- (b) অ'জন স্তৰৰ অৱক্ষয়
Ozone layer depletion

- (c) কियोটো প্ৰট'কল
Kyoto Protocol

- (d) শক্তিৰ নৰীকৰণযোগ্য উৎস
Renewable source of energy

3. গোলকীয় উষ্ণতা বুলিলে কি বুজা? গোলকীয় উষ্ণতাৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। $2+10=12$

What is global warming? Explain the causes of global warming.

নাইবা / Or

চৰম বতৰৰ অৱস্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি গোলকীয় উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

12

Discuss the effects of global warming with reference to extreme weather conditions.

4. IPCC ৰ উদ্দেশ্যবোৰ কি? IPCC ৰ ষষ্ঠ মূল্যায়ন প্ৰতিবেদনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $4+8=12$

What are the objectives of IPCC? Discuss the 6th Assessment Report of IPCC.

(6)

নাইবা / Or

সেউজগৃহ গেছৰ সংজ্ঞা দিয়া। ব্যক্তিৰ কাৰ্য কেনেকৈ সেউজগৃহ
প্ৰভাৱ হ্ৰাস কৰিব পাৰে? 2+10=12

Define greenhouse gas. How can an
individual's action reduce greenhouse effect?

5. বিশ্বব্যাপী প্ৰেক্ষাপটত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ সামাজিক বিপন্নতাৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the social vulnerability to climate
change in global context.

নাইবা / Or

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বিপন্নতা হ্ৰাস কৰাৰ বাবে বিভিন্ন অভিযোজন
আৰু প্ৰশমন ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the different adaptations and
mitigation measures to reduce vulnerability
to climate change.

6. উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰি কৃষিৰ ওপৰত জলবায়ু
পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱৰ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the impact of climate change on
agriculture with particular reference to
developing countries.

P25/381

(Continued)

(7)

নাইবা / Or

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে কেনেকৈ খাদ্য সংকট আৰু বিশ্বৰ ক্ষুধাৰ সৃষ্টি
কৰিছে? 12

How is climate change causing food crisis
and world hunger?

7. জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত পঞ্চায়তৰ ৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য পৰিকল্পনাৰ
বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the National Action Plan of
Panchayat on Climate Change.

নাইবা / Or

ভাৰতৰ জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বাবে NAPCC-এ গ্ৰহণ কৰা
অভিযোজন আৰু প্ৰশমন ব্যৱহাৰসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। 12

Describe the adaptation and mitigation
measures adopted by NAPCC for climate
change in India.

P25/381

(Turn Over)

Paper : GE-3(B)

(Rural Development)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) ভাৰতৰ $\frac{1}{3}$ অংশ/ $\frac{2}{3}$ অংশতকৈ অধিক জনসংখ্যা গ্ৰাম্য অঞ্চলত বাস কৰে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

More than $\frac{1}{3}$ rd/ $\frac{2}{3}$ rd of India's population lives in rural areas.

(Choose the correct answer)

(b) কোনে ৰাম ৰাজ্যক “নৈতিক কৰ্তৃত্বৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি জনসাধাৰণৰ সাৰ্বভৌমিত্ব” বুলি সংজ্ঞায়িত কৰিছিল?

Who defined Ram Rajya as “Sovereignty of the people based on moral authority”?

(c) PMGSY ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of PMGSY.

(d) অন্তোদয়া আঁচনিখন লক্ষ্য গোট পদ্ধতিৰ উদাহৰণ।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The Antodaya Scheme is an example of target group approach.

(Write True or False)

(e) SGSY ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of SGSY.

(f) গ্ৰাম্য বিপণনৰ সুবিধা উন্নত কৰাটোও গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ এটা উদ্দেশ্য।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Improvement of rural marketing facility is also an objective of rural development.

(Write True or False)

(g) ‘পঢ়ে ভাৰত বঢ়ে ভাৰত’ 2014/2022 চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

‘Padhe Bharat Badhe Bharat’ was launched in the year 2014/2022.

(Choose the correct answer)

(h) ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য অভিযান (NHM) কোন চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল?

The National Health Mission (NHM) was launched in which year?

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : 6×4=24

Write short notes on any four of the following (within 150 words each) :

(a) গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা

Need of rural development

(b) PURA

(10)

- (c) গ্রাম্য উন্নয়নত লক্ষ্য গোটেৰ পদ্ধতি
Target group approach to rural develop-
ment
- (d) সৰ্ব শিক্ষা অভিযান
Sarva Shiksha Abhiyan
- (e) অকৃষি কাৰ্যকলাপ
Non-farm activities
- (f) MGNREGA

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

Answer the following questions :

3. উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। নগৰীয়া আৰু গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ
আন্তঃনিৰ্ভৰশীলতাৰ তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+10=12
Define development. Discuss the significance
of the inter-dependence between urban and
rural sectors of the economy.

নাইবা / Or

গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিষয়ে বিশদভাৱে
আলোচনা কৰা।

Discuss elaborately the Gandhian approach
to rural development.

4. ভাৰতৰ পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ বিৱৰণ দিয়া।
Give an account of the Panchayati Raj
system of India.

P25/381

(Continued)

(11)

নাইবা / Or

সমবায় কি? গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত সমবায় সমিতিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে
আলোচনা কৰা। 2+10=12

What are cooperatives? Discuss the role of
cooperative societies in rural economy.

5. গ্ৰাম্য উন্নয়নত এলেকাভিত্তিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা
কৰা। 12

Discuss in detail the area-based approach to
rural development.

নাইবা / Or

খৰাং-প্ৰৱণ অঞ্চলৰ কাৰ্যসূচী বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ মূল
বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 2+10=12

What do you mean by Drought-Prone Area
Programme? Describe its main features.

6. জন ধন যোজনাৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা। 12
Discuss in detail the Jan Dhan Yojana.

নাইবা / Or

ভাৰতৰ গ্ৰাম্য স্বাস্থ্যসেৱা ব্যৱস্থাৰ এটি বিৱৰণ দিয়া। 12
Give an account of the rural healthcare
system of India.

P25—2800/381 3 SEM TDC GEGR (CBCS) GE 3 (A/B)